

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/19-03/46
URBROJ: 613-20-19-7

Pazin, 28. studenoga 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
ZELENOG SAVEZA ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2018.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	9
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2018.	11
	Provedba naloga i preporuka	16

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Zelenog saveza (dalje u tekstu: Stranka) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada, Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama nisu evidentirani niti u financijskim izvještajima za 2018. iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 13.590,00 kn, a odnose se na dio prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje rada Stranke, te rashodi za izbornu promidžbu u iznosu 13.590,00 kn. Za navedeni iznos prihodi i rashodi su manje iskazani u financijskim izvještajima za 2018. Prihodi su trebali biti iskazani u iznosu 150.811,00 kn, umjesto 137.221,00 kn, a rashodi u iznosu 103.682,00 kn, umjesto 90.092,00 kn.

Nadalje, u poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima za 2018. iskazane obveze za dio troškova izborne promidžbe iz 2013. i 2017. u iznosu 65.922,00 kn (od čega se 29.972,00 kn odnosi na 2013., a 35.950,00 kn na 2017.). Ukupne obveze su koncem 2018. u Bilanci trebale biti iskazane u iznosu 96.912,00 kn, umjesto 30.990,00 kn. (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Tijekom 2018. financijska sredstva Stranke nisu korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom, već su dijelom u iznosu 16.243,00 kn korištena za odobravanje pozajmica Udruzi i članu Predsjedništva Stranke. Pozajmice je članu Predsjedništva Stranke odobravao predsjednik Stranke. Za odobrene pozajmice zaključeni su ugovori, s rokom povrata pozajmica od šest do dvanaest mjeseci. (točka 3. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u lipnju 2003. upisom u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je u ulici Koparska 58, Pula. Skraćeni naziv Stranke je Zeleni.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određen je Statutom i Programom. Programom Stranke utvrđena su područja djelovanja, i to: očuvanje prirode i zaštita okoliša djelujući na zrak, vodu, zemlju i ekologiju čovjeka, uravnotežen gospodarski, socijalni i regionalni razvoj kroz očuvanje i zaštitu prirode i živih bića usmjerenih u nekoliko pravaca u gospodarstvu (eko turizam, eko poljoprivreda, ekologija i energetika, eko izgradnja i stanovanje), socijalna sigurnost, zdravlje, školstvo i kultura te demokratsko građanska država, kroz slobodu kretanja, govora, tiska i drugih medija, decentralizaciju odlučivanja, sprečavanje gospodarskih, bankarskih i drugih monopola u zemlji. Cjelokupni program Stranke je usmjeren očuvanju vrijednosti u zemlji, a to je čovjek i priroda koja ga okružuje.

Statutom koji je donio Kongres Stranke u svibnju 2012. uređeni su naziv i sjedište Stranke, članstvo i unutarnje ustrojstvo, te tijela Stranke (Kongres, Predsjedništvo, Nadzorni odbor, Viši sud časti, Savjet, Interesni odbori i Povjerenici).

Kongres kao najviše tijelo Stranke čine delegati, članovi Predsjedništva na čelu s predsjednikom, članovi Nadzornog odbora i Višeg suda časti Stranke. Kongres se saziva najmanje jednom u roku od godine dana. Kongres utvrđuje opću politiku Stranke i program njezinog rada, donosi Statut, bira i razrješava predsjednika i potpredsjednike, potvrđuje izbor članova Savjeta, bira i razrješava članove Višeg suda časti, bira i razrješava članove Nadzornog odbora, razmatra i ocjenjuje cjelokupno poslovanje Stranke te obavlja druge poslove utvrđene Statutom.

Predsjedništvo Stranke čine predsjednik, potpredsjednici, glavni tajnik, rizničar, predsjednik savjeta i predsjednik mladih Stranke. Predsjedništvo organizira provođenje ili provodi odluke Kongresa, Vijeća i Predsjedništva Stranke, koordinira rad županijskih i regionalnih organizacija, analizira i zauzima stajalište o aktualnim političkim pitanjima, vodi predizborne aktivnosti, bira i razrješava glavnog tajnika i rizničara na prijedlog Predsjednika, osmišljava i organizira provođenje političkih i poslovnih aktivnosti, brine za materijalna i financijska dobra, organizira i provodi kontakte s javnošću te predlaže Kongresu financijski plan i završni račun.

Predsjednik predstavlja, zastupa i vodi Stranku, organizira političko djelovanje s ciljem ostvarivanja programa, brine o provođenju odluka i zaključaka Kongresa i Predsjedništva, predlaže Kongresu izbor i opoziv te potvrdu izbora odnosno imenovanje članova tijela te obavlja i druge poslove predviđene Statutom. Glavni tajnik organizira provođenje svih izvršnih i organizacijskih poslova Stranke.

Rizničar brine o materijalno-financijskom poslovanju Stranke. Nadzorni odbor nadzire materijalno-financijsko poslovanje Stranke. Predsjednika i članove bira i imenuje Kongres. Nadzorni odbor u ograncima, općinskim, gradskim, županijskim i regionalnim organizacijama bira se iz redova istih i sastoji se od predsjednika i dva člana.

Sudovi časti su tijela koja odlučuju o povredama prava i obveza članova Stranke i djeluju prema Pravilniku o sudovima časti koje donosi Predsjedništvo, a sastoji se od predsjednika i dva člana. Savjet Stranke ima političku, konzultativnu i inicijativnu zadaću koji se sastaje po potrebi.

Interesni odbori se osnivaju na razinama središnjice Stranke, županijskih i regionalnih organizacija te podružnica (ogranaka). U njima se osmišljavaju rješenja bitnih pitanja iz svih područja života. Povjerenici imaju ovlasti izvršnih tijela podružnice sa zadaćom da aktiviraju članstvo i obave Statutom predviđenu proceduru. Funkcija povjerenika se gasi kad se osnivaju Skupština i izvršna tijela podružnice.

Osim Statuta i Programa Stranke u cilju zaštite ugleda i interesa Stranke, stranačkih tijela i dužnosnika i svih članova stranke u 2015. donesen je Pravilnik o radu suda časti.

Osoba za predstavljanje i zastupanje Stranke u 2018. i u vrijeme obavljanja revizije je predsjednik Josip Anton Rupnik. Koncem 2018. Stranka nije imala zaposlenih. Poslovne knjige vodi knjigovodstveni servis.

Planiranje

U prosincu 2017. predsjednik Stranke je donio financijski plan i program rada za 2018. Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu 50.200,00 kn, rashodi u iznosu 50.000,00 kn. Planirani prihodi se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 48.000,00 kn, prihode od članarina u iznosu 2.100,00 kn i financijske prihode u iznosu 100,00 kn. Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 49.000,00 kn i financijske rashode u iznosu 1.000,00 kn.

Godišnji program rada sadrži planirane aktivnosti za promicanje, podupiranje i provođenje ekološkog, energetskog, socijalnog i ekonomskog programa te prijedloge za preustroj lokalne uprave i samouprave u zemlji, ali ne sadrži planirane ciljeve i izvore financiranja potrebne za provođenja aktivnosti.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16, 70/17) koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019. te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Za 2018. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Financijski izvještaji za 2018., godišnji program rada, financijski plan i izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i objavljeni su na mrežnoj stranici Stranke u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 137.221,00 kn, što je za 82.836,00 kn ili 152,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 87.021,00 kn ili 173,3 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	52.512,00	36.892,00	70,3
2.	Prihodi od članarina	400,00	0,00	-
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	1.473,00	0,00	-
4.	Drugi prihodi	0,00	100.329,00	-
	Ukupno	54.385,00	137.221,00	252,3

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju drugi prihodi ostvareni po presudi Ustavnog suda Republike Hrvatske iz listopada 2017. u iznosu 100.329,00 kn ili 73,1 %. Preostali prihodi u iznosu 36.892,00 kn ili 26,9 % odnose se na prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 36.892,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i pojedinačnih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke odnosno o raspoređivanju sredstava iz njihovih proračuna koje donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Stranka je na redovnim izborima za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izborima općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika, koji su održani u svibnju 2017., osvojila jedan mandat u skupštini Istarske županije, jedan u gradskom vijeću Grada Pule, jedan u općinskom vijeću Općine Fažana te jedan u općinskom vijeću Općine Gračišće. Na temelju osvojenih mandata ostvarila je pravo na sredstva iz proračuna u iznosu 50.482,00 kn. U prihode izvještajnog razdoblja priznati su manje za 13.590,00 kn, jer nije evidentiran dio prihoda ostvarenih iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) za redovito financiranje rada Stranke, prema ugovorima o ustupanju potraživanja zaključenih s drugom političkom strankom, na temelju Sporazuma o plaćanju troškova zajedničke izborne promidžbe u 2013.

Drugi prihodi u iznosu 100.329,00 kn odnose se na povrat ovršenih novčanih sredstava Stranci (na ime plaćenih sudskih penala) od trgovačkog društva za proizvodnju kamene vune (dalje u tekstu: trgovačko društvo) od konca 2014. do ožujka 2016. (kada je žiro račun Stranke bio blokiran), prema odluci Ustavnog suda iz listopada 2017.

Trgovačko društvo (tužitelj) je 2009. tužilo Stranku i predsjednika Stranke (tuženici) za naknadu štete radi povrede poslovne časti, ugleda i dobrog glasa. Općinski sud je koncem 2009. donio odluku u korist trgovačkog društva, koju je, nakon žalbe tuženika, potvrdio i Županijski sud 2013. Sudskom odlukom iz 2009. je naloženo tuženicima da svaki tuženik u roku od 15 dana isplati tužitelju 20.000,00 kn i sveukupan parnični trošak u iznosu 10.390,00 kn. Također, tuženicima je naloženo da navedenu odluku nakon pravomoćnosti o svom trošku objave u prvom slijedećem broju izdanja 18 internetskih portala, kao i pet tiskanih izdanja dnevnih listova. Ukoliko Stranka ne objavi presudu određeni su sudski penali u iznosu 250,00 kn za svaki dan zakašnjenja. Tuženici su nakon što je i Županijski sud u 2013. potvrdio odluku Općinskog suda, u listopadu 2013. izjavili reviziju Vrhovnom sudu Republike Hrvatske protiv drugostupanjske odluke Županijskog suda (izvanredni pravni lijek). Također, tuženici su u listopadu 2013. podnijeli Ustavnu tužbu Ustavnom sudu kojom osporavaju navedene sudske odluke općinskog i županijskog suda. U Ustavnoj tužbi, tuženici su smatrali da su im povrijeđena ustavna jamstva jednakosti pred zakonom, slobode mišljenja i izražavanja misli, posebno sloboda govora i javnog nastupa, kao i ustavna prava na jednakost svih pred sudovima i drugim državnim i drugim tijelima koja imaju javne ovlasti, na javno okupljanje i mirni prosvjed, na zdrav život i osigurane uvjete za zdrav okoliš, te Ustavno pravo da sud pravično odluči o pravima i obvezama stranke u postupku. Odlukom Ustavnog suda iz listopada 2017. ukinute su presude Općinskog suda iz 2009. i Županijskog suda iz 2013. te je predmet vraćen Općinskom sudu na ponovni postupak. Općinski sud je presudom iz listopada 2017. ponovio presudu iz 2009. i donio presudu u korist trgovačkog društva, na koju je Stranka uložila žalbu nadležnom Županijskom sudu.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 90.092,00 kn, što je za 35.208,00 kn ili 64,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 40.092,00 kn ili 80,2 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	51.702,00	74.811,00	144,7
1.1.	Drugi materijalni rashodi	51.702,00	74.811,00	144,7
2.	Financijski rashodi	1.457,00	14.156,00	971,6
3.	Drugi rashodi	1.725,00	1.125,00	65,2
	Ukupno	54.884,00	90.092,00	164,1
	Višak prihoda	0,00	47.129,00	-
	Manjak prihoda	499,00	0,00	-

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu 74.811,00 kn ili 83,0 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (financijski i drugi rashodi) iznose 15.281,00 kn ili 17,0 % ukupnih rashoda.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 74.811,00 kn. Odnose se na naknade troškova zaposlenima u iznosu 50.188,00 kn, rashode za usluge u iznosu 23.834,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 696,00 kn te ostale nespomenute rashode u iznosu 93,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 14.156,00 kn, a odnose se na zatezne kamate u iznosu 3.654,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 1.802,00 kn te ostale financijske rashode u iznosu 8.700,00 kn (koji se u cijelosti odnose na plaćanje novčane kazne po sudskom rješenju).

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu 1.125,00 kn, a odnose se na plaćanje sudskih troškova (novčana ovrha) po primljenom sudskom rješenju.

Višak prihoda za 2018. iznosi 47.129,00 kn. Preneseni manjak iz prethodne godine iznosi 27.235,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 19.894,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 52.034,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Financijska imovina	19.444,00	52.034,00	267,6
1.1.	Novac u banci i blagajni	7.718,00	26.935,00	349,0
1.2.	Zajmovi	11.726,00	25.099,00	214,0
	Ukupno imovina	19.444,00	52.034,00	267,6
2.	Obveze	46.679,00	32.140,00	68,9
2.1.	Obveze za rashode	45.529,00	30.990,00	68,1
2.2.	Obveze za kredite i zajmove	1.150,00	1.150,00	100,0
3.	Vlastiti izvori	-27.235,00	19.894,00	- 73,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	19.444,00	52.034,00	267,6

Vrijednost imovine koncem 2018. je u odnosu na konac 2017. povećana za 32.590,00 kn ili 167,6 %. Povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanje novčanih sredstava za 19.217,00 kn ili 249,0 % te povećanje danih zajmova ostalim subjektima za 13.373,00 kn ili 114,0 %.

Obveze u iznosu 32.140,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu 30.990,00 kn i obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.150,00 kn. Obveze za rashode odnose se na obveze za neto plaću iz prethodnih godina u iznosu 15.992,00 kn, obveze za naknadu službenih putovanja članovima u iznosu 11.646,00 kn i obveze prema dobavljačima u iznosu 3.352,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2019.) podmirene su obveze u iznosu 16.379,00 kn.

Vlastiti izvori koncem 2018. iskazani su u iznosu 19.894,00 kn, a odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 17. rujna do 28. studenoga 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, i 103/18 - ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe
7. Statut Stranke (svibanj 2012.)
8. Godišnji program rada Stranke i financijski plan za 2018. (prosinac 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna i drugih prihoda. Također, obavljena je provjera ulaznih računa te dokumentacija u vezi materijalnih rashoda (naknada troškova zaposlenima, rashoda za usluge i drugih rashoda). Obavljen je razgovor s Predsjednikom Stranke i pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba u vezi s računovodstvenim poslovanjem. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje i imovinu.

1. Planiranje

- 1.1. Godišnji program rada i financijski plan za 2018. donio je predsjednik Stranke u prosincu 2017. Financijski plan nije bio predložen Kongresu. Statutom je utvrđeno da predsjedništvo Stranke predlaže Kongresu kao najvišem tijelu Stranke financijski plan i završni račun.

Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu 50.200,00 kn a, rashodi u iznosu 50.000,00 kn. Prihodi i rashodi planirani su opisno, a ne prema računima iz Računskog plana za neprofitne organizacije. Prihodi i rashodi nisu realno planirani, a izmjene i dopune financijskog plana nisu donesene. Prema odredbama članka 6. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Financijski plan ne sadrži obrazloženje skupina prihoda i rashoda, programa i aktivnosti koji se planiraju provoditi kao i poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu. Skreće se pozornost da je 24. ožujka 2019. stupio na snagu novi Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Odredbama članka 50. spomenutog Zakona propisano je da političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici koji vode dvojno knjigovodstvo dužni su financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje financijskog plana od strane najvišeg tijela Stranke u skladu s odredbama Statuta. Nadalje, predlaže donijeti financijski plan prema računima iz Računskog plana u skladu s Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu te planiranim rezultatom poslovanja koji se očekuje da će se ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan te sastaviti obrazloženje financijskog plana po programima i aktivnostima. U slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane provoditi izmjene i dopune financijskog plana tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana. Isto tako, predlaže za planirane aktivnosti navesti poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

- 1.2. Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju, uz obrazloženje da prati prihode i rashode u elektronskom obliku.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je stupio na snazi od 24. ožujka 2019., Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Koncem 2018. obveze su u poslovnim knjigama evidentirane i financijskim izvještajima iskazane u iznosu 30.990,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima za 2018. nisu iskazane obveze za dio troškova izborne promidžbe iz 2013. i 2017. u iznosu 65.922,00 kn (od čega se 29.972,00 kn odnosi na 2013., a 35.950,00 kn na 2017.). U knjigovodstveni servis je nakon sastavljanja financijskih izvještaja za 2018. dostavljena dokumentacija o stanju nepodmirenih obveza za dio troškova izborne promidžbe za 2013. i 2017. Ukupne obveze su koncem 2018. u Bilanci trebale biti iskazane u iznosu 96.912,00 kn, umjesto 30.990,00 kn.

Stranka je s drugom političkom strankom zaključila sporazume o plaćanju troškova zajedničke izborne promidžbe na lokalnim izborima. Tijekom 2018. Stranka je na temelju ugovora o ustupanju potraživanja (iz dijela prihoda iz proračuna jedinica lokalne područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje rada Stranke) podmirila obveze u iznosu 13.590,00 kn. Nadalje, u poslovnim knjigama nisu evidentirani niti u financijskim izvještajima za 2018. iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 13.590,00 kn, a odnose se na dio prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje rada Stranke, te rashodi za izbornu promidžbu u iznosu 13.590,00 kn.

Za navedeni iznos prihodi i rashodi su manje iskazani u financijskim izvještajima za 2018. Prihodi su trebali biti iskazani u iznosu 150.811,00 kn, umjesto 137.221,00 kn, a rashodi u iznosu 103.682,00 kn, umjesto 90.092,00 kn.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Prema odredbi članka 28. stavka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati prihode, rashode i obveze u poslovne knjige uz primjenu računovodstvenog nastanka poslovnog događaja te iskazivati podatke u financijskim izvještajima tako da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Popis imovine i obveza

Stranka nije obavila godišnji popis imovine i obveza. Prema odredbama članka 19. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija je dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

2.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da iznos od 13.500,00 kn nije evidentiran u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2018. jer je navedeni iznos tijekom 2018. osporavan koalicijskom partneru te je u poslovnim knjigama evidentiran u 2019. Također, Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju u vezi s obavljanjem godišnjeg popisa i imovine i obveza.*

3. Imovina

3.1. Koncem godine vrijednost imovine iznosila je 52.034,00 kn, a odnosi se na stanje novčanih sredstava u iznosu 26.935,00 kn i dane zajmove u iznosu 25.099,00 kn.

- Imovina

Stranka koristi poslovni prostor koji je u vlasništvu Grada Pule. Na temelju zaključenog ugovora iz veljače 2014., dan je na uporabu Udruzi Ekop-Istra (dalje u tekstu: Udruga) bez naknade na razdoblje od deset godina (do veljače 2024.). Odredbama ugovora, između ostalog, uređeno je da Udruga kao korisnik poslovnog prostora ne smije poslovni prostor dati u zakup ili uporabu drugome. Stranka je, u rujnu 2016., s Udrugom zaključila ugovor o zajedničkom korištenju poslovnog prostora bez naknade na vrijeme od osam godina (do rujna 2024.). Suglasnost Grada Pule nije ishodovana. Odredbama članka 3. navedenog Ugovora utvrđeno je da Udruga koristi prostor bez naknade, jer su programi Stranke i Udruge okvirno isti i većina članova Udruge su i članovi Stranke. Također, između ostalog, uređeno je da se troškovi održavanja i režijski troškovi zajedno financiraju. Tijekom 2018. Stranka je imala trošak održavanja poslovnog prostora 103,00 kn (traka za stepenište) dok režijski troškovi nisu evidentirani u poslovnim knjigama Stranke. Predsjednik Stranke je ujedno i predsjednik Udruge.

Korištenje poslovnih prostora bez naknade, prema odredbama članka 10. stavaka 2. i 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra se donacijom. Prema navedenim odredbama, dobrovoljnim priložima (donacijama) smatraju se povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te nezavisnoj listi, odnosno listi grupe birača i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe.

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe dužne su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, odnosno na nezavisnog zastupnika ili člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača, odnosno na nezavisnu listu, odnosno listu grupe birača ili kandidata, i da ne podliježe naplati. Odredbama članka 22. istog Zakona, između ostalog, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te neprofitnih udruga i organizacija.

S obzirom na to da korištenje poslovnih prostora bez naknade predstavlja donaciju u obliku usluga ili se smatra donacijom iz zabranjenih izvora, Državni ured za reviziju nalaže postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Državni ured za reviziju predlaže pitanje korištenja poslovnog prostora Stranke urediti s Udrugom i jedinicom lokalne samouprave.

- Dani zajmovi

Potraživanja za dane zajmove početkom 2018. iznosila su 11.726,00 kn. Odnose se na kratkoročnu pozajmicu danu Udruzi prethodne godine. Ugovor o kratkoročnoj pozajmici nije zaključen. Nadalje, tijekom 2018. dane su pozajmice fizičkoj osobi, članu Predsjedništva Stranke, na temelju tri zaključena ugovora u iznosu 8.500,00 kn, (bez utvrđene namjene, s rokom povrata od šest do 12 mjeseci i godišnjoj kamatnoj stopi od 4,97 %) i Udruzi u iznosu 7.743,00 kn. Tijekom 2018. vraćeno je 2.870,00 kn (od čega Udruga 1.870,00 kn, a član Predsjedništva 1.000,00 kn), te stanje danih zajmova koncem godine iznosi 25.099,00 kn. Kamata nije obračunana. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača mogu financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom. Skreće se pozornost na odredbu članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima kojom je propisano da politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik i nezavisni vijećnik mogu financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže korištenje financijskih sredstava isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.

3.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će korištenje poslovnog prostora Stranka urediti s Udrugom i jedinicom lokalne samouprave.*

Nadalje, navodi da sredstva Stranka koristi za svoje potrebe, a pozajmica koju su dali članici Predsjedništva Stranke je vezana za zahtjev banke za pokriće prekoračenja minusa na računu. Također, navodi da je pozajmicu članica Predsjedništva Stranke uredno vratila.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2018. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2015.	Predloženo je donošenje unutarnjih akata i sazivanje Kongresa najmanje jednom godišnje u skladu s odredbama Statuta.	2017.	djelomično provedeno
2.	Sustav unutarnjih kontrola	2015.	Predloženo je donošenje Etičkog kodeksa te upoznati sve članove Stranke s Etičkim kodeksom te provesti i izobrazbu članova Stranke. Nadalje predloženo je poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola i obavljati nadzor financijsko materijalnog poslovanja Stranke.	2017.	djelomično provedeno
3.	Planiranje i računovodstveno poslovanje	2015.	Predloženo je u godišnjem programu rada uz planirane aktivnosti utvrditi iznos sredstava za njihovo financiranje, pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima predviđenim godišnjim programom.	2017.	nije provedeno
4.		2015.	Naloženo je obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	2016.	nije provedeno
5.		2015.	Naloženo je u poslovne knjige evidentirati poslovne događaje po nastanku poslovnog događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	2016.	nije provedeno
6.	Imovina	2015.	Naloženo je s jedinicom lokalne samouprave urediti pitanje korištenja poslovnog prostora u njezinom vlasništvu.	2016.	nije provedeno

Obrazloženje danih preporuka koje su djelomično provedene daje se u nastavku.

- U vezi s donošenjem unutarnjih akata i sazivanjem Kongresa u 2017. doneseni su Odluka o članarini, Pravilnik o sudovima časti, a u vrijeme obavljanja revizije Pravilnik o financijsko materijalnom poslovanju. U 2018. Kongres nije sazvan.

- Stranka je u prosincu 2016. na redovnoj sjednici Predsjedništva Stranke donijela Etički kodeks kao skup etičkih načela ponašanja dužnosnika i članova stranke i etičke vrijednosti, te pravila kojima se definiraju situacije potencijalnih sukoba interesa i odgovornosti za povredu Etičkog kodeksa. Stranka nije provela izobrazbu kako bi osigurala da članovi Stranke poštuju određena pravila ponašanja i etičke vrijednosti, te pravila kojima se definiraju situacije potencijalnih sukoba interesa. Nadalje, Nadzorni odbor nije obavio nadzor nad materijalno-financijskim poslovanjem Stranke za 2018. Prema odredbama Statuta, nadzorni odbor Stranke nadzire materijalno-financijsko poslovanje Stranke i o tome za svaku kalendarsku godinu podnosi Izvješće glavnom tajniku Stranke, koji podnosi Izvješće Predsjedništvu Stranke te pazi da materijalno-financijsko poslovanje bude u skladu s propisima.